

بنیاد خیریه خواجه نصیر طوسی

آیین‌نامه اجرایی بند «ج» ماده (۱۲) قانون برگزاری مناقصات

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۵/۷/۵ بنا به پیشنهاد شماره ۱۰۱/۷۵۲۲۳ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و به استناد بند «ج» ماده (۱۲) قانون برگزاری مناقصات - مصوب ۱۳۸۳-، آیین‌نامه اجرایی بند یاد شده را به شرح ذیل تصویب نمود:

فصل اول - کلیات

ماده ۱- هدف و کاربرد

الف - هدف:

در اجرای بند «ج» ماده (۱۲) قانون برگزاری مناقصات که در این آیین‌نامه به اختصار قانون نامیده می‌شود، ضوابط، موازین و معیارهای ارزیابی کیفی مناقصه‌گران به منظور تحقق موارد زیر تعیین می‌شوند:

- ۱- افزایش کارایی مناقصات.
- ۲- تضمین کیفیت خدمات و کالاهای.
- ۳- به کارگیری مناقصه‌گران توانمند و با سابقه.
- ۴- ایجاد محیط رقابت کیفی برای توسعه فعالیتهای اقتصادی.

ب - کاربرد:

تمام دستگاههای مناقصه‌گزار موضوع بند «ب» ماده (۱) قانون باید در ارزیابی کیفی مناقصه‌گران مربوط به موارد زیر، مقررات این آیین‌نامه را رعایت کنند:

- ۱- انواع کارهای پیمانکاری.
- ۲- تأمین کالا.

تبصره - ارزیابی کیفی مشاوران بر اساس آیین‌نامه اجرایی موضوع بند «ه» ماده (۲۹) قانون انجام می‌شود.

ماده ۲- تعاریف

الف - در این تصویب‌نامه، واژه‌ها و عبارتهای زیر به جای واژه‌ها و عبارتهای مسروح مربوط به کار می‌روند:

۱- قانون:

قانون برگزاری مناقصات.

۲- سازمان:

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور.

۳- دستگاه مرکزی:

واحد مرکزی دستگاه‌های موضوع بند «ب» ماده (۱) قانون که طبق مقررات وظیفه راهبری واحدهای تابع را بر عهده دارند.
شناസایی این واحدها بر عهده دستگاه‌های موضوع بند «ب» ماده (۱) قانون و با تأیید سازمان می‌باشد.

۴- فراخوان:

سندي که به صورت آگهی یا دعوتنامه به اطلاع مناقصه‌گران رسانده می‌شود.

۵- آگهی ارزیابی:

فراخوان برای ارزیابی کیفی مناقصه‌گران (موضوع ماده ۷) این آیین‌نامه که در پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات و روزنامه‌های کثیرالانتشار منتشر می‌شود.

۶- دعوتنامه:

فراخوانی که از طریق پست سفارشی، تلکس، پست الکترونیک یا نظایر آن با رعایت ماده (۲۲) قانون به نشانی مناقصه‌گران ارسال می‌شود.

۷- برنامه زمانی ارزیابی:

برنامه‌ای که در آن زمانبندی، فعالیتها و مسئولیتهای مربوط به ارزیابی کیفی مناقصه‌گران تعیین می‌شود.

۸- استعلام ارزیابی:

کاربرگ یا کاربرگهایی که به طور یکسان به منظور ارزیابی کیفی مناقصه‌گران بین همه متقاضیان توزیع و اطلاعات مورد نیاز از آنها دریافت می‌شود.

۹- تهیه فهرست کوتاه:

فرایندی که در آن از بین کسانی که اسناد ارزیابی کیفی مناقصه‌گران را ارسال کرده‌اند، تعدادی که بر اساس این آیین‌نامه توان انجام تعهدات موضوع مناقصه را داشته باشد، برای شرکت در مناقصه محدود برگزیده می‌شوند.

۱۰- طراحی:

خدماتی که به تعیین مشخصات فنی، اجرایی، روش ساخت و تدارک یک طرح یا پروژه منجر شود.

۱۱- ساخت:

فعالیتهايی که از طریق ساخت کارخانهای یا اجرای در محل، به تحقق عینی یک طرح یا پروژه منجر شود.

۱۲- بهره‌برداری:

مجموعه فعالیتهايی که به منظور راهبری، تعمیر و نگهداری سامانه‌ها، ابینه، تاسیسات، تجهیزات یا خدمات تکمیلی مرتبط انجام می‌گیرد.

۱۳- کار پیمانکاری:

فعالیتهايی برای ساخت تمام یا بخشی از یک طرح یا پروژه که مشتمل بر یک یا چند نوع از خدمات زیر باشد:

۱۳-۱- ساخت.

۱۳-۲- ساخت و نصب.

۱۳-۳- خدمات طراحی همراه با ساخت.

۱۳-۴- خدمات نگهداری و بهره‌برداری.

۱۳-۵- مشارکت مالی همراه با ساخت.

۱۴- پیمانکار:

شخص حقیقی یا حقوقی که برای انجام کار پیمانکاری قبول تعهد کند.

۱۵- گروه مشارکت:

مناقصه‌گرانی که در قالب مشارکت مدنی شامل چند شخص حقوقی، مقاضی ارزیابی کیفی شوند.

۱۶- تأمین کالا:

تأمین مصالح، تجهیزات، کالا و خدمات مرتبط که در قالب قرارداد خرید، مشتمل بر یک یا چند مورد زیر باشد:

۱۶-۱- تولید یا عرضه.

۱۶-۲- حمل.

۱۶-۳- نصب.

۱۶-۴- پشتیبانی.

به شرط آنکه مجموع برآورده خدمات نصب و پشتیبانی کمتر از بیست و پنج درصد مبلغ برآورده موضوع معامله باشد.

۱۷- تأمین کننده:

شخصی حقیقی یا حقوقی که برای تأمین کالا قبول تعهد کند.

۱۸- پیمانکاری عمومی:

فعالیت‌هایی مشتمل بر کار پیمانکاری، تأمین کالا و تأمین تمام یا بخشی از منابع مالی طرح یا پروژه و مدیریت.

۱۹- پیمانکار فرعی:

شخص حقیقی یا حقوقی که برای انجام بخشی از موضوع مناقصه با تأیید مناقصه گزار، متعهد به همکاری با مناقصه گر می‌شود.

۲۰- مشاور:

شخص حقیقی یا حقوقی واجد شرایط برای خدمات مهندسی مشاور و مشاوره فنی - بازرگانی مشتمل بر مطالعه، طراحی یا مدیریت بر طرح و اجرا و نظارت یا هر نوع خدمات مشاوره‌ای و کارشناسی (به شرح مندرج در آیین‌نامه اجرایی بند «ه» ماده «۲۹ قانون).

۲۱- مدیر طرح:

شخص حقیقی که طی حکم یا قرارداد مشخص، وظایف مدیریت بر انجام تعهدات موضوع مناقصه را برعهده می‌گیرد.

ب - سایر اصطلاحاتی که در این آیین‌نامه به کار رفته است، به ترتیب بر اساس قانون برگزاری مناقصات، آیین‌نامه نظام مستندسازی و اطلاع‌رسانی مناقصات، قانون محاسبات عمومی کشور و سایر قوانین تعریف و تفسیر می‌شوند.

فصل دوم - فرایندها، نقشها و روشها

ماده ۳- فرایند ارزیابی کیفی مناقصه گران

فرایند ارزیابی کیفی مناقصه گران شامل مراحل زیر می‌باشد:

۱- تمهیدات ارزیابی (موضوع ماده «۶» این آیین‌نامه).

۲- انتشار آگهی ارزیابی (موضوع ماده «۷» این آیین‌نامه).

۳- توزیع استعلام ارزیابی و دریافت پاسخ متقاضیان (موضوع ماده «۸» این آیین‌نامه).

۴- ارزیابی و امتیازدهی (موضوع ماده «۹» این آیین‌نامه).

۵- تهیه و اعلام فهرست / لیست کوتاه (موضوع ماده «۱۰» این آیین‌نامه).

ماده ۴- مسئولیتها در ارزیابی کیفی مناقصه گران:

الف - ارزیابی کیفی مناقصه‌گران در مناقصات دو مرحله‌ای از سوی دستگاه مرکزی و یا به تشخیص وی بر عهده کمیته فنی - بازرگانی و در مناقصات یک مرحله‌ای از سوی مناقصه‌گزار و یا به تشخیص وی بر عهده کمیته فنی بازرگانی می‌باشد. این وظایف عبارتند از:

۱- بررسی کفايت و تأييد گزارش شناخت.

۲- تعين معيارهای ارزیابی و وزن آنها.

۳- تأييد مقاد استعلام ارزیابی.

۴- امتيازدهی به متقاضيان در خصوص هريک از معيارهای ارزیابی

۵- ارزیابی نهاي مناقصه‌گران و تهييه فهرست کوتاه مناقصه‌گران صلاحitudar برای دعوت به مناقصه محدود.

ب - مسئوليت تهييه استعلام ارزیابی کيفي بر عهده واحد می‌باشد که به سفارش وی مناقصه‌برگزار شده است.

تبصره - در صورتی که از خدمات مدیر طرح استفاده شود، می‌توان به تشخیص بالاترین مقام دستگاه مناقصه‌گزار مسئولیتهاي موضوع بندهای «الف» و «ب» اين ماده را بر عهده مدیر طرح قرار داد.

پ - در صورت ضرورت، سازمان باید دستورالعملها، استانداردها و راهنمای ارزیابی کيفی مناقصه‌گران را تهييه، بهنگام و در پايگاه ملي اطلاع‌رسانی مناقصات منتشر کند.

ماده ۵ - مستندسازی و اطلاع‌رسانی ارزیابی کيفی:

الف - دستگاههای مناقصه‌گزار موظفند طبق ماده (۹) آين نامه نظام مستندسازی و اطلاع‌رسانی مناقصات، تمام مراحل ارزیابی کيفی مناقصه‌گران را مستندسازی کنند.

ب - دستگاههای مناقصه‌گزار موظفند بر اساس ماده (۲۳) قانون و ماده (۲۰) آين نامه نظام مستندسازی و اطلاع‌رسانی مناقصات، مستندهای ارزیابی کيفی مناقصه‌گران را از طریق پایگاه ملي اطلاع‌رسانی مناقصات منتشر کنند.

ماده ۶ - تمهيدات ارزیابی:

الف - قبل از انتشار آگهی ارزیابی، اقدامهای زیر باید انجام شود:

۱- تأمین مالی برای انجام تعهدات موضوع مناقصه.

۲- انجام مقدمات لازم برای اجرای تعهدات موضوع مناقصه، مانند تهييه و تصویب مطالعات، نقشه‌ها، فهرست مقادير و نظایر آنها.

۳- تهييه گزارش شناخت (موضوع ماده «۱۴» اين آين نامه).

۴- مستندسازی پيش از فراخوان و تهييه صورتجلسه پيش از فراخوان (طبق ماده «۶» آين نامه نظام مستندسازی و اطلاع‌رسانی مناقصات).

۵- تهیه آگهی ارزیابی (طبق ماده «۷» این آین نامه).

۶- تهیه استعلام ارزیابی (طبق ماده «۸» این آین نامه).

۷- تشکیل کمیته فنی - بازرگانی یا ابلاغ ارزیابی کیفی به مدیر طرح، حسب مورد.

۸- تهیه برنامه زمانی ارزیابی.

ب - دستگاههای مرکزی یا به تشخیص آنها کمیته فنی بازرگانی می‌توانند ارزیابی کیفی تأمین کنندگان را به طور عام و برای انواع کالاهای مختلف انجام دهند و در این صورت، اجرای مفاد جزء‌های (۱) تا (۳) بند «الف» این ماده لازم نیست.

ماده ۷- آگهی ارزیابی:

الف - آگهی ارزیابی کیفی مناقصه گران که در صورت لزوم انجام می‌شود، باید حداقل شامل موارد زیر باشد:

۱- نام و نشانی دستگاه مناقصه گزار.

۲- موضوع مناقصه.

۳- تاریخ، مهلت و نشانی دریافت و تحويل استعلام ارزیابی کیفی مناقصه گران.

۴- نام و نشانی مدیر طرح یا مشاور حسب مورد.

۵- نحوه دریافت استعلام و هزینه آن در صورت لزوم.

ب - بعد از پایان یافتن مهلت تحويل استعلامها، در صورت تحقق شرایط انحصار (موضوع جزء «۲» بند «ط» ماده «۲» قانون)، به منظور اطمینان یافتن از انحصار، آگهی ارزیابی حداقل برای یک بار باید تجدید شود.

تبصره - در صورت احراز انحصار، کمیسیون مناقصه صورتجلسه‌ای مبنی بر تأیید شرایط انحصار تنظیم و امضایی کند و در این صورت (طبق بند «الف» ماده «۲۹» قانون) نیازی به انجام تشریفات مناقصه نیست و قرارداد از طریق مذاکره کمیسیون مناقصه با مقاضی معامله منعقد می‌شود.

ماده ۸- استعلام ارزیابی:

الف - استعلام ارزیابی باید حداقل حاوی اطلاعات زیر باشد:

۱- نام و نشانی مناقصه گزار.

۲- موضوع مناقصه.

۳- مدارک صلاحیت و گواهینامه‌های لازم، حسب مورد.

۴- مقدار یا برآورد اولیه موضوع مناقصه، حسب مورد.

۵- معیارهای ارزیابی.

۶- اهمیت وزنی معیارهای ارزیابی، در صورتی که ارزیابی به روش وزنی انجام شود.

۷- مدارک و مستندات لازم برای تعیین امتیازهای مربوط به هریک از معیارها، حسب مورد.

۸- روش محاسبه امتیازهای مربوط به هریک از معیارها.

۹- حداقل امتیاز قابل قبول برای دعوت به مناقصه.

۱۰- محل، زمان و مهلت دریافت و تحويل استعلامها.

۱۱- نام و نشانی مدیر طرح یا مشاور، حسب مورد.

۱۲- برنامه زمانی ارزیابی.

ب - استعلامهای ارزیابی باید توسط مناقصه‌گران تکمیل و در موعد مقرر به مناقصه‌گزار تحويل شوند. رعایت مقررات زیر در تکمیل استعلامها ضروری است:

۱- استعلامها باید توسط اشخاص مجاز امضاء و مهر شوند.

۲- حسب مورد، اطلاعات مربوط به گواهینامه‌های صلاحیت و رتبه‌بندی ارائه شود.

۳- استناد و مدارک درخواست شده پیوست شود.

۴- اطلاعات صحیح و کامل باشد.

پ - در ارزیابی کیفی مناقصه‌گران، مفاد و نحوه توزیع استعلام ارزیابی باید برای همه مقاضیان یکسان باشد و هرگونه تبعیض ممنوع است.

ت - حداقل زمان لازم برای تکمیل استعلام ارزیابی از آخرین روز توزیع استعلامها، دوهفته می‌باشد.

ث - در تقاضای مناقصه‌گران برای دریافت استعلام ارزیابی، باید به طور صریح، موضوع ارزیابی یا مناقصه قید شود و در مواردی که ارزیابی چند طرح یا پروژه با هم انجام می‌شود، مقاضیان باید قید کنند که برای کدام کار یا کدام کارها، اعلام آمادگی نموده‌اند.

ج - بررسی همزمان استعلامهای ارزیابی کیفی مناقصه‌گران با پیشنهادهای فنی یا مالی، ممنوع است.

ماده ۹ - ارزیابی و امتیازدهی:

الف - ارزیابی و امتیازدهی به استعلامهای تحويل شده، باید در موعد مقرر در برنامه زمانی ارزیابی و پس از پایان مهلت تحويل استعلامها انجام شود.

ب - روش ترجیحی در ارزیابی کیفی مناقصه‌گران، روش وزنی می‌باشد. در این روش، مجموع ضریب وزنی معیارها معادل صدرصد می‌باشد و هر مناقصه‌گر در ازای هر معیار، امتیازی بین صفر تا صد کسب می‌کند. امتیاز کل هر مناقصه‌گر، معادل مجموع حاصل ضرب امتیاز کسب شده برای هر معیار در ضریب وزنی مربوط می‌باشد. حداقل امتیاز قابل قبول (برای امتیاز کل یا برای هر معیار) و نحوه تعیین امتیاز، باید در استعلام ارزیابی ذکر شود.

پ - نتایج ارزیابی کیفی، باید با تنظیم صورتجلسه‌ای طبق مقررات بند «ث» ماده (۹) آین نامه نظام مستندسازی و اطلاع‌رسانی مناقصات با امضا اعضای منتخب رئیس دستگاه مناقصه‌گزار یا کمیته فنی - بازرگانی به رئیس دستگاه مناقصه‌گزار گزارش شود.

ت - اگر اثبات شود که مناقصه‌گران در فرایند ارزیابی کیفی مناقصه‌گران از مدارک جعلی یا اطلاعات خلاف واقع، تهدید، تطمیع، رشوه و نظایر آن برای قبول پیشنهادهای خود استفاده کرده‌اند، به تشخیص هیئت‌رسیدگی به شکایات به مدت حداقل دو سال از ارجاع کارهای موضوع این آین نامه محروم می‌شوند.

تبصره - دستورالعمل نحوه رسیدگی به تخلفات مناقصه‌گران و اعمال محرومیت از ارجاع کار از سوی سازمان تهیه و ابلاغ می‌شود.

ماده ۱۰ - حداقل تعداد مناقصه‌گران در فهرست کوتاه

الف - حداقل تعداد مناقصه‌گران واجد شرایط (فهرست کوتاه) برای دعوت به مناقصه محدود به شرح زیر تعیین می‌شود:

۱ - پنج مناقصه‌گر در کارهای پیمانکاری در صورت استفاده از فهرست بهای پایه منتشر شده توسط سازمان.

۲ - سه مناقصه‌گر در سایر مناقصات.

ب - در صورتی که تعداد افراد واجد شرایط به حد نصاب نرسد، برای یک بار فرایند ارزیابی تجدید می‌شود و در ارزیابی دوم با حداقل دو مناقصه‌گر که دارای بالاترین امتیاز باشند، مناقصه‌برگزار می‌شود و در غیر این صورت، طبق جزء (۲) بند «ط» ماده (۲) قانون، تأمین‌کننده یاد شده، انحصاری تلقی و معامله طبق بند «الف» ماده (۲۹) قانون انجام می‌شود.

پ - دعوتنامه شرکت در مناقصه محدود باید برای همه مناقصه‌گرانی که در فهرست کوتاه نام آنها قید شده است ارسال شود.

تبصره - در مواردی که مناقصه محدود برگزار می‌شود و پروژه واگذاری مربوط به تکمیل آن باشد، دستگاه مناقصه‌گزار می‌تواند به تشخیص خود پیمانکار شاغل را بدون در نظر گیری ظرفیت کاری در فهرست کوتاه ملحوظ کند.

ت - دعوتنامه شرکت در مناقصه، باید به نحوی ارسال شود که با احتساب زمان لازم برای تهیه و تکمیل اسناد، تأمین ضمانتنامه‌های لازم و انجام تشریفات مبادله قرارداد، مدت اعتبار پیشنهادها خاتمه نیابد.

ماده ۱۱ - ارزیابی ساده:

الف - در مناقصات پیمانکاری یک مرحله‌ای، در صورتی که برآورد هزینه اجرای کار از بیست برابر نصاب معاملات متوسط تجاوز نکند، ارزیابی کیفی مناقصه‌گران (محدود به رعایت ماده «۲۲» این آین نامه) از سوی مناقصه‌گزار یا به تشخیص وی توسط کمیته فنی - بازرگانی انجام می‌شود.

ب - در مناقصات یک مرحله‌ای تأمین کالا، در صورتی که برآورد خرید از بیست برابر نصاب معاملات متوسط تجاوز نکند، ارزیابی کیفی تأمین کنندگان (محدود به رعایت ماده «۲۷» این آینینه) ازسوی مناقصه گزار یا به تشخیص وی توسط کمیته فنی- بازرگانی انجام می‌شود.

ماده ۱۲- اعتبار فهرست های کوتاه:

الف - در موارد زیر می‌توان بر اساس ماده (۲۶) قانون، از فهرستهای مناقصه گران صلاحیتدار که قبله تهیه شده است، استفاده کرد:

۱- در مناقصات پیمانکاری در صورتی که بیش از دو سال از تاریخ ارزیابی کیفی و تهیه فهرست کوتاه در رشته و پایه مربوط نگذشته باشد.

۲- در مناقصات تأمین کالا در صورت استفاده از فهرست تأمین کنندگان صلاحیت‌دار دستگاه مرکزی که با رعایت آینینه اجرایی بند «الف» ماده (۲۶) قانون تهیه شده باشد.

ب - در صورت استفاده از فهرستهای موضوع بند «الف» این ماده، نیازی به انتشار آگهی نیست و فراخوان مناقصه از طریق دعوتنامه انجام می‌شود و در این صورت لازم است که مستندهای مربوط به فهرستهای یاد شده در صورت جلسه پایانی ارزیابی کیفی مناقصه گران قید شود.

ماده ۱۳- ترک تشریفات مناقصه:

الف - در صورت ارجاع کار به روش ترک تشریفات مناقصه، در صورتی که مجوز ترک تشریفات بدون قید نام مناقصه گر اخذ شده باشد، حسب مورد، داشتن گواهینامه صلاحیت یا گواهی استاندارد و پروانه بهره‌برداری در زمینه موضوع مناقصه الزامی است.

ب - به منظور پیشگیری از تغییر شرایط متعارف ارجاع کار، هنگام استفاده از روش ترک تشریفات مناقصه، تفکیک کارهای پروژه به پیمانهای جداگانه فقط بر اساس گزارش‌های مصوب واحدهای خدمات مشاوره صلاحیت‌دار مجاز است.

ماده ۱۴ - گزارش شناخت:

الف - در ارزیابی کارهای پیمانکاری یا تأمین کالا با برآورد بیش از بیست برابر نصاب معاملات متوسط، تهیه گزارش شناخت پروژه ضروری است. این گزارش باید به همراه استعلام به متخصصیان ارائه شود.

ب - گزارش شناخت پروژه شامل موارد زیر خواهد بود:

۱- عنوان، مشخصات کلی، اهداف کیفی و کمی پروژه.

۲- سازمان کارفرمایی.

۳- برنامه زمانی کلی اولیه (متناسب با تعهدات موضوع مناقصه).

۴- اطلاعات تأمین مالی پروژه.

۵- اسناد فنی و نقشه‌ها و اطلاعاتی که وضعیت پروژه را برای مناقصه گر از نظر شرایط کار تبیین کند.

۶- برنامه تدارکاتی پروژه (تدارکات داخلی و خارجی) ، حسب مورد.

۷- قوانین خاص و مقررات اختصاصی پروژه (نظیر بیمه یا الزامات ایمنی و زیست محیطی خاص) ، حسب مورد.

ماده ۱۵- ترجیح مناقصه گران داخلی:

الف - امتیاز ارزیابی کیفی مناقصه گران خارجی با رعایت قانون حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی تولیدی و صنعتی و اجرایی کشور در اجرای پروژه ها و ایجاد تسهیلات به منظور صدور خدمات - مصوب ۱۳۷۵- به ترتیب زیر تنزیل می شود:

۱- امتیاز ارزیابی پیمانکاران خارجی همکار پیمانکار داخلی به نسبت سهم آنها در عدد ۰/۹ ضرب می شود.

۲- امتیاز ارزیابی تأمین کنندگان خارجی همکار تأمین کننده داخلی به نسبت سهم آنها در عدد ۰/۸۵ ضرب می شود.

ب - ترجیح مناقصه گران داخلی که بخشی از سهام یا سهم الشرکه آنها متعلق به اشخاص خارجی باشد، مشروط بر آن است که میزان سهم یا مشارکت سهامداران یا شرکای داخلی در سود و زیان مشخص و بیش از پنجاه درصد باشد.

پ - در مناقصات مربوط به پیمانکاری ساخت و نصب، طرح و ساخت یا پیمانکاری عمومی که تأمین کالا بر عهده پیمانکار باشد و در پروژه هایی که موضوع آنها احداث کارخانه های صنعتی، نیروگاهها و پروژه های صنعتی مشابه باشد، ترجیح مناقصه گران داخلی به ترتیب مذکور در جزء (۲) بند «الف» این ماده اعمال می شود.

فصل سوم - ارزیابی کیفی پیمانکاران

ماده ۱۶- معیارهای ارزیابی پیمانکاران:

الف - معیارهای عمومی ارزیابی کیفی مناقصه گران در کارهای پیمانکاری حداقل به شرح زیر است:

۱- تجربه (سابقه اجرایی) و دانش در زمینه مورد نظر.

۲- حسن سابقه در کارهای قبلی.

۳- توان مالی.

ب - در کارهای پیمانکاری که برآورد آنها بیش از بیست برابر نصاب معاملات متوسط باشد، علاوه بر معیارهای مذکور در بند «الف»، باید حداقل معیارهای زیر نیز لحاظ شود:

۱- توان تجهیزاتی.

۲- توان فنی و برنامه ریزی.

پ - در کارهای پیمانکاری «طرح و ساخت» و پیمانکاری «بهره برداری» علاوه بر معیارهای بندهای «الف» و «ب» این ماده، برای ارزیابی کیفی مناقصه گران، باید حداقل معیارهای زیر نیز لحاظ شود:

۱- دانش فنی در زمینه مطالعه و طراحی.

۲- تجربه در زمینه تأمین کالا.

۳- توان مدیریتی.

تبصره ۱- ارزیابی دانش فنی در زمینه مطالعه و طراحی طبق معیارهای ارزیابی کیفی مشاوران (موضوع آین نامه اجرایی بند «ه» ماده (۲۹) قانون) تعیین می شود.

تبصره ۲- ارزیابی تجربه پیمانکاران فرعی وی در زمینه تأمین کالا براساس معیارها و ضوابط مذکور در فصل چهارم این آین نامه تعیین می شود.

ت - در پیمانکاری عمومی، علاوه بر معیارهای مذکور در بندهای «الف» تا «پ» این ماده، مبلغ یا درصد مشارکت مالی نیز می تواند مدنظر قرار گیرد.

ث - گروههای مشارکت پیمانکاری در تمام مناقصات با هر مبلغ، باید کارکنان کلیدی و سازمان اجرایی خود را معرفی کنند و چنانچه سازمان اجرایی پیمانکار کامل نباشد یا تعهدات طرفهای مشارکت با شرایط اجرای کار سازگار نباشد، پیمانکار یاد شده از فهرست کوتاه حذف می شود.

ج - امتیازات پیمانکاران فرعی در ارزیابی کیفی پیمانکار اصلی لحاظ می شود.

ماده ۱۷- ارزیابی تجربه پیمانکاران:

الف - ارزیابی تجربه پیمانکار (سابقه اجرایی) بر اساس اطلاعات مربوط به تعداد و نوع کارهای مشابه انجام شده در رشته و زمینه کار در پنج سال گذشته تعیین می شود. حداکثر امتیاز در صورتی احراز می شود که چهار کار مشابه با حجم معادل یا بیشتر از موضوع مناقصه توسط پیمانکار اجرا شده باشد و برای مقادیر کمتر، امتیاز تجربه به تناسب کاهش می یابد.

تبصره - اگر متقاضیان ارزیابی دارای تجربه قابل مقایسه با پروژه پیشنهادی باشند، باید آنها را تنها به دلیل نداشتن تجربه اجرایی دقیقاً مشابه پروژه مورد مناقصه حذف کرد.

ب - در استعلام ارزیابی مناقصاتی که مبلغ برآورده آنها بیش از یکصد برابر مبلغ معاملات متوسط باشد، برای امتیازدهی تجربه می توان تعداد و حجم کارهای واجد امتیاز را کمتر از موارد مذکور در بند «الف» این ماده تعیین کرد.

ماده ۱۸- ارزیابی حسن سابقه در کارهای قبلی:

الف - برای تعیین امتیاز حسن سابقه در کارهای قبلی، اخذ اطلاعات حداکثر پنج سال گذشته شامل نشانی و مقام مطلع در دستگاههای کارفرمایی، موضوع و مبلغ قراردادها و نام و نشانی دستگاه نظارت در آن قراردادها از طریق استعلام ضروری است.

ب - امتیاز ارزیابی کارفرمایان کارهای قبلی نسبت به مواردی نظیر کیفیت کار، کفایت کادر فنی و زمانبندی پروژه تعیین می شود. سازمان موظف است در چهارچوب این بند نسبت به تهیه دستورالعمل برای ارزیابی کارهای پیمانکاران به وسیله کارفرمایان قبلی اقدام کند.

پ - میانگین امتیاز ارزیابی کارفرمایان کارهای قبلی در پنج سال گذشته، ملاک تعیین امتیاز یاد شده خواهد بود.

ت - امتیازهای مربوط به ارزشیابی دوره‌ای مراجع معتبر، موضوع تبصره ماده (۱۰) تصویب‌نامه شماره ۱۳۴۸۰/ت ۲۳۲۵۱-۱۳۸۱/۱۲/۱۱ درباره عملکرد پیمانکار می‌تواند جایگزین کسب اطلاعات موضوع بند «ب» این ماده شود.

ماده ۱۹- ارزیابی توان مالی پیمانکاران:

الف - ارزیابی توان مالی پیمانکاران بر اساس اطلاعات حداکثر پنج سال گذشته تعیین می‌شود.

ب - حداکثر امتیاز توان مالی در صورتی احراز می‌شود که مبلغ برآورده مناقصه معادل یا کمتر از یکی از مقادیر زیر باشد:

۱- پنجاه برابر مالیات متوسط سالانه یا هفتاد برابر بیمه تأمین اجتماعی قطعی یا علی‌الحساب پرداخت شده.

۲- سه برابر درآمد ناخالص سالانه، مستند به صورت وضعیتی قطعی یا موقت.

۳- پنج برابر داراییهای ثابت، مستند به اظهارنامه مالیاتی یا گواهی بیمه داراییها یا دفاتر قانونی.

۴- تأیید اعتبار از سوی بانک یا مؤسسات مالی و اعتباری معتبر تا سقف مبلغ موضوع مناقصه.

تبصره ۱- بالاترین عدد کسب شده از جزء‌های (۱) تا (۳) بند «ب» این ماده، مبنای محاسبات می‌باشد و در صورتی که بالاترین عدد محاسبه شده از مبلغ برآورده مناقصه کمتر باشد، امتیاز مالی به تناسب کاهش می‌یابد.

تبصره ۲- در صورت ضرورت، نسبتها فوچ با توجه به شرایط اقتصادی و اجرایی با پیشنهاد سازمان و تصویب هیئت‌وزیران بهنگام می‌شود.

ماده ۲۰- ارزیابی توان تجهیزاتی:

الف - نحوه تعیین امتیاز توان تجهیزاتی پیمانکاران با توجه به ماهیت کار و ماشین‌آلات و تجهیزات مورد نیاز در استعلام ارزیابی تعیین می‌شود. در صورتی که امکان تأمین حداقل ماشین‌آلات و تجهیزات مورد نیاز پروژه احراز شود، حداکثر امتیاز توان تجهیزاتی به پیمانکار تعلق می‌گیرد.

ب - در صورت نیاز پروژه به ماشین‌آلات خاص، کارفرما می‌تواند از پیمانکار نحوه تأمین ماشین‌آلات یاد شده را درخواست کند. در این قیل موارد، پیمانکار می‌تواند به جای استناد مالکیت، موافقنامه اجاره ماشین‌آلات را همراه با استناد معتبر برای کارفرما ارائه کند.

ماده ۲۱- ارزیابی توان فنی و برنامه‌ریزی:

الف - ارزیابی توان فنی و برنامه‌ریزی پیمانکاران بر اساس حداقل معیارهای زیر انجام می‌شود:

۱- کفایت کارکنان کلیدی.

۲- توان برنامه‌ریزی و کنترل پروژه.

ب - اگر در گزارش شناخت سازمان خاصی برای اجرای پروژه پیشنهاد شده باشد، در صورت معرفی کارکنان کلیدی صلاحیتدار، امتیاز جزء (۱) بند «الف» این ماده به متقاضی مربوط تعلق می‌گیرد. این امتیاز بر اساس نسبت تکمیل سازمان کارکنان کلیدی محاسبه می‌شود.

پ - حداکثر امتیاز مربوط به برنامه‌ریزی و کنترل پروژه در صورتی احراز می‌شود که در سوابق پنج ساله گذشته پیمانکار، حداقل دو پروژه بدون تأخیر غیرمجاز (تا تحويل وقت) وجود داشته باشد.

ماده ۲۲- گواهینامه صلاحیت پیمانکاری:

الف - در مناقصات پیمانکاری داخلی، مناقصه گران باید گواهینامه صلاحیت معتبر داشته باشند.

ب - مناقصه گزار در مناقصات پیمانکاری بین‌المللی، برای مناقصه گران داخلی گواهینامه صلاحیت معتبر و برای مناقصه گران خارجی همکار پیمانکار داخلی، باید حسب مورد، گواهیهای صادر شده توسط اتاق بازرگانی کشور متبع، مستندهای ثبتی، اسناد بیمه و عملکرد مالی، مجوزهای قانونی خاص و سوابق کار از کارفرمایان قبلی را درخواست کند.

تبصره - مناقصه گران خارجی برای ارزیابی کیفی، باید حداقل دو سال سابقه کار یا یک کار مشابه و مرتبط با موضوع مناقصه را انجام داده باشند.

ماده ۲۳- ظرفیت کاری پیمانکاران

الف - ظرفیت پیمانکاران بر اساس آیننامه طبقه‌بندی و تشخیص صلاحیت پیمانکاران موضوع تصویب‌نامه شماره ۴۸۰۱۳/ت ۲۳۲۵۱-۱۲/۱۳۸۱ مورخ ۱۱/۱۲/۱۳۸۱ و اصلاحات بعدی آن تعیین، بهنگام و در پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات منتشر خواهد شد.

ب - مناقصه گزار موظف است ظرفیت کاری پیمانکاران را طبق استعلام ارزیابی با استفاده از گزارش‌های خوداظهاری و اطلاعات منتشر شده در پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات بر اساس معیارهای زیر ارزیابی کند:

۱- پایه و رشته پیمانکاری.

۲- توان مالی، تجهیزاتی و تدارکاتی.

۳- تعداد کارهای در دست انجام.

پ - ارجاع کارهای بیشتر از ظرفیت کاری پیمانکاران با شرایط زیر مجاز است:

۱- ارجاع کار تا بیست و پنج درصد بالاتر از ظرفیت کاری پیمانکار، منوط به تأیید کمیته فنی - بازرگانی است.

۲- در صورتی که تعداد پیمانکاران دارای ظرفیت در رشته و پایه موردنظر در فهرست کوتاه، کمتر از تعداد مذکور در جزء (۱) بند «الف» ماده (۱۰) این آیننامه باشد، مناقصه گزار می‌تواند فهرست کوتاه را با استفاده از سایر پیمانکارانی که ظرفیت کاری آنها تکمیل باشد یا پیمانکاران پایه بعدی از طریق ارزیابی کیفی تکمیل کند.

فصل چهارم - ارزیابی کیفی تأمین‌کنندگان

ماده ۲۴- معیارهای ارزیابی تأمین‌کنندگان:

الف - ارزیابی کیفی تأمین‌کنندگان بر اساس حداقل معیارهای زیر انجام می‌شود:

- ۱- توان مالی.
- ۲- ارزیابی مشتریان قبلی و حسن شهرت.
- ۳- استانداردهای تولید.
- ۴_ داشتن تجربه و دانش در زمینه مورد نظر.
- ۵_ حسن سابقه.
- ۶_ تضمین کیفیت خدمات و محصولات.

ب - اگر مبلغ برآورده تأمین کالا بیش از بیست برابر نصاب معاملات متوسط باشد، علاوه بر معیارهای بند «الف» این ماده، باید معیارهای زیر نیز منظور شود:

- ۱- نظام کیفیت و نحوه تضمین محصولات (گارانتی).
- ۲- ظرفیت تولید.

پ - چنانچه به تشخیص مناقصه گزار معیارهای دیگری علاوه بر معیارهای یاد شده در بند «الف» این ماده لازم باشد، اهمیت وزنی و روش امتیازدهی باید در استعلام ارزیابی تشریح شود.

ماده ۲۵- ارزیابی توان مالی تأمین‌کنندگان:

الف - ارزیابی توان مالی تأمین‌کنندگان بر اساس اطلاعات حداکثر پنج سال گذشته تعیین می‌شود.

ب - حداکثر امتیاز توان مالی در صورتی احراز می‌شود که مبلغ برآورده مناقصه معادل یا کمتر از یکی از مقادیر زیر باشد:

- ۱- یکصد برابر مالیات متوسط سالانه، مستند به استناد مالیاتهای قطعی و علی‌الحساب پرداخت شده.
- ۲- بیست و پنج درصد فروش آخرین سال تولید، مستند به قراردادها و استناد فروش یا صورتهای مالی تأیید شده.
- ۳- ده درصد داراییهای ثابت، مستند به اظهارنامه رسمی یا گواهی بیمه داراییها.
- ۴- تأیید اعتبار از سوی بانک یا مؤسسات مالی و اعتباری معتبر تا سقف مبلغ موضوع مناقصه.

تبصره ۱- بالاترین عدد کسب شده از جزء‌های (۱) تا (۳) بند «ب» این ماده، مبنای محاسبات می‌باشد و در صورتی که بالاترین عدد محاسبه شده از مبلغ برآورده مناقصه کمتر باشد، امتیاز مالی به تناسب کاهش می‌یابد.

تبصره ۲- در صورت ضرورت، نسبتهاي فوق با توجه به شرياط اقتصادي و اجرائي با پيشنهاد سازمان و تصويب هيئت وزيران بهنگام مى شود.

ماده ۲۶- ارزیابی مشتریان قبلی:

الف - برای تعیین امتیاز ارزیابی مشتریان قبلی از کالای مورد نظر، اخذ اطلاعات مربوط به نشانی مشتریان عمدۀ، موضوع و مبلغ قراردادها از طریق استعلام ارزیابی لازم است.

تبصره - ارزیابی مشتریان قبلی از طریق خود اظهاری و ارائه مدارک لازم و با تشخیص و مسئولیت مناقصه گزار قابل پذیرش می باشد.

ب - امتیاز ارزیابی مشتریان قبلی با توجه به مواردی نظیر کیفیت کالا، عملکرد در دوره بهره برداری، کیفیت خدمات پشتیبانی و انجام بموقع تعهدات تعیین می شود.

پ - میانگین امتیاز ارزیابی مشتریان قبلی در حداکثر پنج سال گذشته، ملاک تعیین امتیاز یاد شده خواهد بود.

ماده ۲۷- ارزیابی استانداردها:

الف - اگر حداقل استانداردهای الزامی در استعلام ارزیابی قید شده باشد، متقاضیان باید حصول استانداردهای یاد شده را اثبات کنند. این استانداردها می توانند شامل استانداردهای کیفیت، استانداردهای تولید، نصب یا بهره برداری باشد. چنانچه استانداردهای لازم تأمین نشود، می توان مناقصه گران فاقد شرایط را بدون در نظر گرفتن سایر معیارها رد کرد. ارائه اسناد و گواهینامه های معتبر یا بازدید کارشناسی می تواند ملاک عمل قرار گیرد. حتی المقدور در صورت وجود استفاده از استانداردهای بومی و ایرانی اولویت دارد.

ب - اگر استانداردهای ترجیحی که کارایی، دوام و سایر ویژگیهای فنی کالا را بیش از حداقل مورد نیاز تأمین می کنند، در استعلام ارزیابی تعیین شده باشند، برای امتیازدهی استانداردها می توان به روش متعارف (مذکور در بند «ب» ماده (۹) این آینه نامه) عمل کرد و در این صورت، روش امتیازدهی باید در استعلام ارزیابی تشریح شود.

ماده ۲۸- نظام تضمین کیفیت:

الف - نظام تضمین کیفیت بر اساس گواهینامه های تضمین کیفیت نظیر سری ISO ۹۰۰۰ یا سایر گواهینامه های معتبر کیفیت تعیین می شود. در موارد خاصی که گواهینامه های تضمین کیفیت موجود نباشد، باید با توافق کارفرما و مناقصه گر روشهایی نظیر بیمه نامه یا بازرگانی فنی حین ساخت پیش بینی شود.

ب - موارد زیر باید بر اساس خوداظهاری مناقصه گران تعیین شود. حداقل های مربوط به هر مورد نیز باید حسب مورد در اسناد استعلام قید شود:

۱- نحوه تضمین محصولات و گارانتی.

۲- نحوه تأمین خدمات پس از فروش (وارانتی) در محل استفاده.

۳- چگونگی بسته‌بندی و حمل و نقل.

۴- چگونگی نصب.

۵- آموزش کاربرد و نگهداری و تعمیرات.

ماده ۲۹- ظرفیت تولید:

ظرفیت تولید بر اساس بازدید، ارائه پروانه‌ها یا مجوزهای تولید تعیین می‌شود. هرگاه اثبات شود که مناقصه‌گری به دلیل تکمیل ظرفیت تولید، قادر به تأمین کالای مورد مناقصه نیست، بدون در نظر گرفتن سایر معیارهای مندرج در ماده (۲۴) این آیین‌نامه از فهرست کوتاه حذف می‌شود.